

Täysistunto

Torstai 27.5.2021 klo 16.01—21.51

8. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran toimintakertomus vuodelta 2020

Kertomus K 5/2021 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskustelu, varapuhemies Filatov.

Keskustelu

19.04 **Tarja Filatov sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyse on siis Sitran toimintakertomuksesta ja taloudesta. Hallintoneuvoston puheenjohtajana esittelen lyhyesti sen, mitä Sitrassa on tapahtunut. Sitra haluaa, niin kuin varmaan tälle porukalle on tuttua, olla sekä uusia ajatuksia ja innovaatioita tuova organisaatio että sen ohella tekijä, jonka tarkoituksena on eri kumppanuuksien kautta etsiä tähän yhteiskuntaan systeemisiä muutoksia ja saada sitä kautta aikaan kehityksiä.

Kun Sitran tulevaisuusbarometrissä kysyttiin suomalaisilta, mitä mieltä he ovat tulevaisuudesta tai miten he siihen suhtautuvat, niin ajateltiinpa me itse sitten vaikka, että tulevaisuus voi olla toiveikas, siihen voidaan suhtautua huolestuneesti tai uteliaasti, niin suomalaisista itse asiassa 89 prosenttia piti tulevaisuutta kiinnostavana. Eli suomalaisia kiinnostavat tulevaisuusasiat, ja tämä on mielestäni erittäin positiivinen asia, ja se on myös hyvä lähtökohta Sitran toiminnalle.

Sitran tavoitteena on se, että me tuntisimme tulevaisuuden kehityssuunnat. Luulen, että tässä salissa monelle tuttu asia on Sitran megatrendit, joissa on arvioitu sitä, mitkä ovat ne isot muutosajurit, jotka yhteiskuntaamme vaikuttavat. Tämän tiedon pohjalta, mitä tulevaisuudesta voidaan ennakoinnin kautta tietää, Sitra pyrkii toimimaan.

Jos me ajattelemme sitä, että korona on ravistellut koko yhteiskuntaa, niin se itse asiassa teki siitä tulevaisuudesta hyvin erilaisen kuin mitä olimme ennakoineet ja mitä olimme ehkä ajatelleet. Näin kävi tietysti myös Sitrassa monen asian kohdalla.

Mutta kulunut vuosi on ollut Sitralle esimerkiksi uuden strategian tekemisen vuosi, ja visio kiteytyikin seuraavasti: Suomi menestyy rakentamalla reilua, kestäväää ja innostavaa tulevaisuutta, jossa ihmiset voivat hyvin maapallon kantokyvyn rajoissa. Elikkä kyse on ihmisten hyvinvoinnista, mutta kyse on myös maapallon hyvinvoinnista. Strategiaan valikoitui oikeastaan sellaisia asioita, jotka tukevat suomalaisen yhteiskunnan kestävyyttä ja ihmisten hyvinvointia eli näiden kahden ison asian kautta katsottuja asioita. Ja kolme pääteemaa nousee sieltä esille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2021 vp

Yksi on ratkaisujen hakeminen ekologiseen kestävyyskriisiin. Kiertotaloushankkeet ovat varmasti tuttuja, niitä Sitra on tehnyt pitkään, ja nyt voisi ajatella, että yksi uusi painopiste on esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, joka on ilmastonmuutoksen ohella yksi keskeinen kysymys. Me emme ehkä ymmärrä sitä vielä niin täysin kuin se pitäisi ymmärtää. Mutta Sitra pyrkii hakemaan myös sellaisia asioita, jotka markkinamekanismin avulla voisivat meitä oikeaan suuntaan ja pystyisivät suojelemaan luontoa ja sen monimuotoisuutta. Tästä löytyy kyllä hyviä esimerkkejäkin jo. Tällaisia ratkaisuja on kokeiluissa keksitty.

Toinen asia itse asiassa liittyy siihen, miten me rakennamme reilua datataloutta ja edistämme sitä. Siinä me emme varmaankaan vielä ole ihan kärryillä siitä kaikesta, mihin esimerkiksi algoritmit valinnat meitä ohjaavat, miten meistä kerätty data liikkuu, miten sillä käydään kauppaa ja mitä sen suhteen tapahtuu. Itse olin kokeiluhenkilönä yhdessä Sitran hankkeessa ennen kuin olin hallintoneuvoston puheenjohtaja, ja kyllä minua yllätti se, miten paljon minun tiedoistani kulki maailmalle ja pääosin vielä Yhdysvaltoihin ja osa tällaisen ehkä vähän harmaan ja pimeäkin kaupankäynnin piiriin. Siellä tosin ei varmaan ollut mitään suuria salaisuuksia, mutta siitä huolimatta. Elikkä pitäisi löytää reilu datatalous, jossa yritykset voivat toimia reilusti ja reilun ympäristön oloissa mutta myös siten, että ihmiset tietävät, minne heidän tietonsa menevät ja minkälaista kauppaa heidän tiedoillaan käydään.

Kolmas tärkeä asia on demokratian ja osallisuuden vahvistaminen. Tässä oikeastaan haluaisin nostaa esiin yhden esimerkin, koska se liittyy myös eduskunnan uudistustyöhön. Sitra laittoi kuuden kirjaston kanssa liikkeelle sellaisen ruohonjuuritason kokeilun, jossa pyrittiin osallisuutta ja demokratiaa lisäämään. Tämä oli varsin suosittu kokeilu, ja näissä hankkeissa on ollut kuntapoliitikkoja ja nuoria ja muita mukana, ja yksi ajatus täällä taustalla on ollut se, että kirjastot voisivat tulevaisuudessa olla esimerkiksi kansanedustajille ja kuntapäätäjille sellaisia turvallisen vuorovaikutuksen foorumeita, joissa kansalaisia voisi tavata, ja tähän rakennettaisiin paikallisia konsepteja, jotta vuorovaikutus ihmisten välillä olisi positiivista ja mahdollista.

Sitten vielä muutama asia. Itse asiassa Sitraan organisaationa kohdistuu melko paljon kansainvälistä kiinnostusta. Esimerkiksi sellainen kansainvälinen tapahtuma kuin Circular Economy Forum, joka on kiertotalouskonferenssi, on vakiinnuttanut kyllä paikkansa kansainvälisessä toiminnassa. Sinne on tullut ikään kuin paljon enemmän osallistujia mitä aikaisemmin on ajateltu, ja se on ehkä sellainen, jolle pitää miettiä jatkossa uutta paikkaa, mihin se sijoittuu, onko se edelleen Sitran toimintoja vai tulisiko sille joku muu isäntä.

Äsken viittasin tuohon reiluun datatalouteen. Siinä itse asiassa Sitra on ollut varmasti edelläkävijä eurooppalaisittainkin ajateltuna, ja se on noteerattu myös Euroopan unionissa. Unionin jäsenmaat valitsivat Sitran koordinoimaan tällaista EU:n terveyden työohjelman yhteistoimintahanketta. Se mahdollistaa sen, että näitä meidän datatalouden kysymyksiä voidaan ikään kuin olla viemässä myös sinne Euroopan tasolle.

Sitten vielä lopuksi muutama sana taloudesta. Elikkä jos ihmettelette sitä, miksi poikkeuksellisesti ja pitkän ajan päästä Sitran taloudessa on tapahtunut ikään kuin voimakas voilymin kasvu, niin se ei ole niin voimakasta miltä se näyttää, vaan siellä taustalla ovat eduskunnan päätökset, joissa on sovittu, että eduskunnasta siirretään sata miljoonaa euroa ja se kohdistuu kertapanoksena yliopistojen pääomittamiseen. Tästä ensimmäinen erä elikkä se 33,3 miljoonaa euroa on nyt maksettu Valtiokonttoriin, ja siksi Sitran toiminnan kulutaso on suurempi kuin normaalisti. Elikkä se on nyt ollut 60,7 miljoonaa, kun se esimer-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2021 vp

kiksi viime vuonna oli 34,2 miljoonaa. Sitran talous on hallintoneuvoston ja varmasti myös monien muiden mielestä hyvin hoidettu, ja se on vakaa ympäristö, mutta nämä ovat niin isoja kuvioita, että niitä ei ikään kuin yhtenä vuonna tasoiteta. Sen vuoksi tilinpäätös on ollut alijäämäinen ja se on päätetty siirtää edellisten tilikausien yli- ja alijäämätilille, mutta tämä ei tarkoita sitä, että se olisi trendi, vaan tämä talous on ihan turvallisissa käsissä tästä huolimatta. Se on enemmän ehkä tällainen vuosittainen ratkaisu, miten tilinpäätöksiä tehdään.

Näillä sanoilla, arvoisa puhemies. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kinnunen.

19.12 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos hallintoneuvoston puheenjohtajalle toimintakertomuksen selkeästä esittelemisestä. Tämä ajatus kirjastoista turvallisen vuorovaikutuksen foorumeina, aivan kuin yhteisinä olohuoneina, jossa kansalaiset voivat kohdata toisiaan, kuulostaa oikein inspiroivalta ajatukselta. On hienoa löytää kirjastolle tällaisia uusia tehtäviä osallisuuden vahvistamiseksi.

Tämä Suomen itsenäisyyden juhlarahasto eli Sitra on meidän suomalaisten arvokasta kansallisomaisuutta, oma tulevaisuustalomme. Toisinaan tuntuu siltä, että emme aivan ymmärrä Sitran toiminnan laatua ja sen todellista sekä potentiaalista merkitystä. Kun Sitran vuosikertomusta lukee, pääsee nopeasti selville siitä, miten laadukasta ja ajassa kiinni olevaa toiminta on. Kuvataan tulevaisuuteemme vaikuttavia trendejä: ekologisen jälleenrakennuksen kiireellisyys, väestön ikääntyminen, kaikkeen sulautuva teknologia, suuntaansa etsivä talous sekä verkostomaisen vallan voimistuminen.

Sitran voidaan pitää todella ketteränä. Tästä osoituksena ovat esimerkiksi megatrendit koronan valossa, ennakkointiraportti ja hyvin konkretian tasolla tuotetut kokeilut tänä poikkeavana aikana. Tässä kokonaisuudessa päästiin esimerkiksi kokeilemaan viruksen jäljittämiseen kehitteillä ollutta teknologiaa autenttisessa sairaalaympäristössä.

Arvoisa puhemies! Haastan meitä kaikkia pohtimaan sitä, annammeko Sitran työlle sen ansaitseman arvon. Hyödynnämmekö laajassa mittakaavassa sitä laadukasta kehittämis- ja innovointityötä tutkimuksen, tulevaisuustyön ja konkreettisten kokeilujen parissa?

Toimintavuoden 2020 vision mukaan Suomi menestyy rakentamalla reilua, kestäväää ja innostavaa tulevaisuutta, jossa ihmiset voivat hyvin maapallon kantokyvyn rajoissa. Tämä visio ja työssä painottuvat teemat ovat tärkeitä. Niiden soisi etenevän vielä varmemmin eteenpäin. Erityisesti toivon, että nyt korona-aikana osoittautuneet hallintoon liittyvät haasteet otetaan kriittiseen tarkasteluun ja korjataan Sitran tekemän tutkimuksen pohjalta.

Sitran talous ja toiminta on hyvin hoidettua. Kiitos siitä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tanus.

19.15 Sari Tanus kd: Arvoisa rouva puhemies! Iso kiitos Sitralle ja kiitos hallintoneuvoston puheenjohtajalle selkeästä toimintakertomuksen tiiviistä esittelemisestä ja myös edustaja Kinnuselle tyhjentävästä puheenvuorosta.

Viime kaudella jossakin vaiheessa sain osallistua johonkin Sitran koulutukseen, tällaiseen ensimmäiseen kestävä talouden koulutukseen, kurssitukseen, missä oli eri sektoreilta osallistujia, ja muistan sen tunteen, kun sanoin siellä, että olen aivan kuin tullut kotiin: terveyden ja ihmisten hyvinvoinnin edistäminen mutta myös sen luonnon ja ympä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2021 vp

ristön hyvinvoinnin edistäminen, sen kantokyvyn rajoissa kun me toimimme, ja se talous siinä keskellä mahdollistajana, mutta talouden hyvinvointi ei ylimmäisenä tavoitteena vaan mahdollistajana niin, että ihmisten hyvinvointi ja tasapainoinen elo ympäristön kanssa voisivat toteutua.

Sitra, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, tulevaisuustalo, joka toimii ajatushautomona, kokeilujen ja toimintamallien edistäjänä ja yhteistyön vauhdittajana, on maailmalla hyvin arvostettu, niin kuin tässä nostettiin esiin. Ja tuosta, mitä edustaja Kinnunen kysyi, itse ajattelen, että kyllä meillä ehkä tässä talossa ja Suomessa voisi vielä enemmän pysähtyä näihin Sitran kokeiluihin ja niihin raportteihin, tuloksiin, mitä sieltä tulee. Ajattelen, että meillä olisi mahdollisuus enemmän hyödyntää kaikkea sitä, mitä Sitra tekee. Nyt tuolla tulevaisuusvaliokunnassa toista kautta työtä tekevänä meidän olemme Sitran kanssa ruvenneet tiiviimmin myös tekemään yhteistyötä ajatuksena nimenomaan sinne pitkälle eteenpäin tulevaisuuteen myös tämän kestävä kehityksen osalta ja toisaalta esimerkiksi tämän reilun datatalouden osalta, mikä on hirveän merkittävä jo tänä päivänä mutta varsinkin tulevaisuudessa. Me tiedämme, että yhdenlaista mallia viedään tuolla rapakon länsipuolella USA:ssa ja toisenlaista mallia Kiinassa. Mikä olisi se meidän kestävä ja reilun datatalouden malli täällä? Uskoisin, että meillä pohjoisena, pienenä maana olisi joka tapauksessa oikeasti paljon myös maailmalle annettavaa tälläkin sektorilla.

Sitten jos ajatellaan kaiken kaikkiaan tätä visiota ”Suomi menestyy rakentamalla reilua, kestävä ja innostavaa tulevaisuutta, jossa ihmiset voivat hyvin maapallon kantokyvyn rajoissa”, niin tässä on tämä luonnon moninaisuus, mitä Sitra on myös ruvennut nostamaan. Ajattelisin, että se on monille meille ikään kuin tavan kansalaisille helpompi mieltää. Tietysti ilmastomuutoksesta on pitkään puhuttu, mutta sitä luonnon monimuotoisuutta ja sen säilyttämistä ja siihen panostamista Sitra tuo vahvasti esiin, ja ajattelen, että myös tässä talossa jokainen tahoillamme voisimme [Puhemies koputtaa] myös siihen panostaa enemmän.

Kiitos Sitralle toiminnasta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkisalo-Ropponen.

19.18 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Oli erittäin mukavaa kuulla siitä tutkimustuloksesta, että suomalaisia kiinnostavat tulevaisuusasiat. Se on erittäin positiivinen tulos. Mutta sitä kuitenkin vielä kysyy, onko meillä riittävästi niitä ennakkointivalmiuksia. Meillä tehdään paljon ennakkointityötä Suomessa, muun muassa Sitrassa erinomaista työtä, mutta myös tulevaisuusvaliokunta tekee tätä ennakkointia. Mutta meillä ennakkointitieto ei välttämättä riittävästi ohjaa tätä päätöksentekoa. Se tuli esille muun muassa tämän koronapandemian kohdalla, koska tämänkaltaista viruspandemiaahan ennakoitiin sekä globaalisti että myös täällä Suomessa jo useita vuosia sitten. Se tuli esille muun muassa tulevaisuusvaliokunnan mietinnöissä, mutta siitä huolimatta me emme valmistautuneet tähän epidemiaan, ja se tuli esille sitten, kun tämä epidemia valtasi meidän yhteiskunnan.

Puhemies! Hyvä tulevaisuus rakennetaan tieteen, taiteen ja etiikan vuoropuheluna, ja kuten varapuhemies Filatov toi esille, eettistä keskustelua tulisi lisätä huomattavasti nykyistä enemmän tulevaisuuskeskustelussa. Eettistä on myös se, että me tehtäisiin selkeämmin näkyväksi näitä sekä myönteisiä että kielteisiä tulevaisuuden skenaarioita. Ja politiikan tehtävänä on sitten toimia niin, etteivät ne kielteiset skenaariot toteutuisi, ja sitten tuup-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2021 vp

pia niitä myönteisiä skenaarioita eteenpäin. Kaikkein epäeettisintä on se, että me vain ajautetaan tai ollaan semmoisessa ajautumisen tilassa, sillä usein se ajautuminen tarkoittaa, että me menemme sinne kielteisen skenaarion suuntaan. Meidän pitäisi muistaa, että tulevaisuus ei vyöry päällemme, se tehdään aina yhdessä, ja tässä työssä Sitra on erittäin tärkeä taho, tämän yhteisen tulevaisuuden tekemisessä ja näiden erilaisten skenaarioiden rakentamisessa.

Ja ihan lopuksi, arvoisa puhemies: Minun mielestäni meidän yhteiskunnassa tarvittaisiin nyt ennakointivalmiuksien koulutusta ja tämmöistä tulevaisuuden lukutaidon opastusta kaikilla koulutusasteilla ja kaikilla eri tahoilla. Ja Sitra on tässäkin asiassa tärkeä yhteistyötaho, ja toivoisi, että Sitra voisi vaikka jollain tavalla valmistella sellaista mallia, millä me tätä tulevaisuuden lukutaitoa ja ennakointivalmiuksia voitaisiin lisätä yhteiskunnassa ja myöskin osana tätä meidän päätöksentekoa, ettei me oltaisi vaan ajautumassa asiasta toiseen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sarkomaa.

19.21 **Sari Sarkomaa kok:** Kunnioitettu rouva puhemies! Varapuhemies Filatov piti tärkeän puheenvuoron, kun esitteli Sitran toimintaa, ja haluan tuoda tässä terveiset.

Tapasin eläkeläisjärjestöjen, kaikkien puolueiden eläkejärjestöjen toimijoita, ja he lähettivät eduskuntaan terveisiä ja totesivat, että eikö tätä suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa ole rakennettu juuri sen takia, että mahdollisimman moni meistä eläisi pitkään ja ikääntyneitä, vanhoja ihmisiä olisi mahdollisimman paljon. He kysyivät, miten eduskunnassa tähän on varauduttu, ja keskustelu ajautui sitten Sitran toimintaan. Sitrahan on tehnyt todella paljon hyviä esityksiä.

Heiltä tuli kysymys, ja kysyn sen itsekkin tässä: Millä tavalla Sitra katsoo ja seuraa, miten niitä esityksiä, joita ollaan tehty, viedään eteenpäin? Olisiko keinoa vielä vauhdittaa asioiden eteenpäin menoa? Se, mistä eläkeläisjärjestöiltä tuli terveiset, oli se kotitalousvähennysmalli, jota he ovat nyt kolmisen vuotta eduskuntaan aina budjettiriihen alla tuoneet. He toivoisivat, että me näkisimme, että seniorit ovat kovin moninainen joukko. Valtaosa heistä pärjää kotona ihan omillaan, tarvitsee ehkä pientä apua. Kunnallinen kotihoito ei pysty siinä tulemaan vastaan, vaan tarvittaisiin sitä kotitalousvähennystä, jota Sitra on esittänyt, jossa omavastuu poistettaisiin ja nostettaisiin sitä prosenttia 70:een, ja näin jokainen voisi käyttää sitä. Sitra esitti sellaista verohuojennuksen ja tuen muotoa, että jos eläkeläinen ei pysty vähentämään kotitalousvähennystä, niin silloin hän saisi tämän tuen ja jokaisella olisi mahdollisuus ostaa sitä kotiapua ja pärjätä kotonaan. No, tämä oli vain yksi esimerkki tästä.

Mutta todellakin haluan alleviivata tässä sitä, että Sitra tekee hyvää työtä. Ja kysyn vielä: Minkälaista seurantaa on, ja voisiko sitä parantaa? Millä tavalla näitä Sitran kehittämiä asioita aidosti saataisiin eteenpäin? Jos tässä sallitaan, niin liian moni hyvä asia jää tekemättä, ja osin se on kiinni meistä eduskunnassa, hallituksesta mutta myös koko suomalaisesta yhteiskunnasta. Meillä täytyy olla rohkeutta tehdä uusia asioita nopeammin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja al-Taee.

19.24 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Sitrahan on tämmöinen kansallinen koelaboratorio, jossa tehdään erilaisia asioita. Siitä, miten ansiokkaita he ovat, kertoo myös se,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2021 vp

että se salkku, jota he sijoittavat saadakseen lisää varallisuutta, on 6 pinnaa — 6 prosenttia — yli markkinan koko ajan. Eli he osaavat myös sijoittaa rahansa oikein, mikä on minusta hienoa toimintaa Sitralta ylipäänsä ja kertoo todella paljon siitä, miten he luottavat aineistoon, tutkittuun dataan ja niihin lukuihin.

Kaksi asiaa, joita haluaisin nostaa esiin:

Ensinnäkin, kun teemme jatkuvasti digitaalisia uudistuksia ja käytämme erilaisia digitaalisia tunnuksia, joilla kirjaudumme erilaisiin palveluihin, niin tämä on ollut valtavan syrjäyttävää vanhuksille, ja se näkyy pankin jonoissa, vuosi vuodelta pitenevissä pankin jonoissa, joissa ikäihmiset syrjäytyvät digitaalisesta maailmasta, esimerkiksi menettävät luottotietonsa jouduttuaan ulosottoon. Tiedän, että EU-tasolla jatkuvasti tehdään uudistuksia, mutta tässä minä toivoisin, että Sitra katsoo meidän ikääntyvään väestöön ja laittaa eteenpäin sellaisia ehdotuksia, joilla me voitaisiin paljon helpommin ottaa huomioon ikäihmiset ja heidän erilaiset tarpeensa näissä kysymyksissä, tunnistautumisessa ja muussa, jotta he eivät syrjäytyisi. Me emme kaipaa yhtään lisää syrjäytyviä ihmisiä tässä maassa.

Sitten toinen asia: näistä yhteisistä olohuoneista. Kirjasto todella on erityinen paikka. Lapsena, joka kasvoi vähävaraيسessa perheessä, kirjasto oli se paikka, josta sai materiaalia, Aku Ankkoja ja Spidermaneja ja ties mitä muuta. Tänä päivänä se materiaali on pääasiallisesti digitaalisena, ja sinne kirjastoon on nyt vapautunut neliömetrejä. Jos Sitra todella ehdottaa, että nämä neliömetrit käytettäisiin kansalaisten olohuoneina, joissa kohdattaisiin — marjjajärjestöt ja eläkkeensaajat ja ehkä nuorisokin — ja tehtäisiin yhteisiä asioita, niin meillähän olisi nyt ne tilat sitä varten. Tämänäntyyppistä ajattelua tuen vahvasti, ja kiitos Sitralle siitä, että he ovat etukenossa tämmöisiäkin asioita miettimässä.

Lopuksi, arvoisa puhemies, minä toivon todella, että kun me kehumme Sitraa täällä melkein pä kilpaa, niin kun teemme ensi kerralla budjetteja valtakunnallisesti, emme lähde katselemaan liian tiiviisti sitä, voiko Sitralta leikata vai ei. Silloin sitralaisilta tulee viestejä, että pitäkäähän nyt meidän rahoista huolta, koska me emme voi tehdä kaikkia näitä hienoja asioita, jos te meiltä leikkaatte ja/tai poistatte tai pääomitatte. Tätä toivon, että tämä muistetaan sitten ensi kerralla, kun tehdään taas budjettia. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Varapuhemies Filatov.

19.27 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies, jos ihmettelitte, niin juoksin pyytämään kirjallisesti notaarilta puheenvuoron tuossa äsken, koska en saanut konetta toimimaan ja se on mahdollista vielä tällä lailla vanhalla käsipelilläkin silloin, kun tekniikka ei päästä koneelle.

Itse asiassa edustaja Sarkomaan puheenvuoroon ajattelin vastata sen verran, että vaikka Sitra ideoi ja tekee, niin Sitran lähtökohta on kuitenkin se, että sitten kun tullaan poliittisiin päätöksiin, sitten se on poliitikkojen tehtävä. Sitra ei sinänsä pyri siihen, että sen tekemisissä ideoissa olisi ikään kuin joku jatkumo siihen, että eduskunnan pitää niistä päättää, koska jos me niin toimisimme, niin se tietyllä tavalla veisi Sitralta sitä vapautta, että Sitra voi esittää joskus sellaisiakin ajatuksia, jotka eivät ole niin loppuun asti mietittyjä. Mutta sitten toisaalta poliittisten päättäjien tehtävä on tehdä ne päätökset, missä edetään silloin kun tullaan lainsäädännöllisiin tai tämänäntyyppisiin asioihin.

Sitten toisaalta Sitra toimii niin, että kun sillä on hankkeita, joiden kautta se pyrkii edistämään joitakin asioita, niin niissä se tietenkin toivoo, että niitten hankkeitten ja kumppa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2021 vp

nuuksien kautta syntyisi sellaisia pysyviä tuloksia, jotka jäisivät sitten myös elämään, eikä kävisi niin, että ne ovat vain hankkeita hankkeiden vuoksi, että kokeillaan jotakin ja sitten katsotaan, mitä tehdään. Tässä tietysti se seuraus lähtee siitä, että hanketoimijat ovat kumppanuuksia, ja niissä ne kumppanit ovat jo pyrkineet siihen, että haluamme edistää näitä tärkeitä asioita eteenpäin.

Mitä tulee tähän Sitran talouteen, niin voin sanoa, että Sitrassa on kyllä onnistuttu esimerkiksi sijoitustoiminnassa sinänsä hyvin. Jos oikein muistan, niin se oli 7,7 pinnaa, mitä tuotto oli, eli todella onnistunut. Vaikka meillä oli tällainen kriisivuosi, siitä huolimatta päästiin kohtuulliseen ja hyvään tulokseen, ja vaikka sieltä Sitrasta sen 100 miljoonaa on eduskunta päättänyt ikään kuin ottaa muuhun tarkoitukseen, niin sen Sitra kestää vielä hyvin. Tälle vuodelle se toi sen noin — nyt en muista ulkoa lukuja — jotakin 7,7 miljoonaa euroa alijäämää, mutta se pystytään hyvin kattamaan tässä vuosien varrella. Mutta jos Sitraa taas sitten käytetään alinomaa ikään kuin tällaisena johonkin muuhun tarkoitukseen käytettävänä rahasampona, niin silloin sen mahdollisuudet ja vakavaraisuus kärsivät, ja siinä mielessä toivon, että tämä oli kertaluonteinen, niin kuin se käsittääkseni eduskunnan päätöksenä on ollut.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sarkomaa.

19.29 **Sari Sarkomaa kok:** Kiitos vielä, kunnioitettu puhejohtaja! Arvoisa varapuhemies hyvin totesi, ja tuosta kaikesta olenkin kanssanne samaa mieltä — eläköön innovatiivisuus ja ideoiden heittäminen! Uutta ei tapahdu, jos ei uskalleta rohkeasti viedä eteenpäin.

Sitran tehtävä ei ole vaikuttaa siihen, mitä eduskunnassa päätetään, mutta ehkä halusin nostaa esille — täällä keskustelussa en ole koko ajan ollut mukana — että kun mittava määräraha on, niin pohdin sitä, mitä aika moni eduskunnassa pohtii: mitä sillä sitten saadaan, millä tavalla Suomea saadaan eteenpäin, ja millä tavalla seurataan, ottavatko tuulta ne asiat, joita on tehty. Tätä varmasti Sitrassa pohditaan ja mietitään, koska tarkoitushan on saada suomalaista yhteiskuntaa eteenpäin. En tässä missään nimessä moiti enkä esitä mitään muuta, mutta halusin tämän ajatuksen tuoda, koska tätä pohtivat monet ihmiset ja tuo taho, jolta terveiseni toin. Ei missään nimessä ollut tarkoitus sitoa Sitraa poliittiseksi, vahvaksi vaikuttajaksi, vaan eläköön Sitran vapaus. Mutta vaikuttavuutta on aina hyvä seurata.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.